

**FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA 2013. GODINU I
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**

MIKROELEKTRONIKA A.D. BANJA LUKA

MAJ 2014. GODINE

Kopija broj: 1

S A D R Ž A J

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	3
BILANS USPJEHA	5
IZVJEŠTAJ O OSTALIM DOBICIMA I GUBICIMA PERIODA.....	6
BILANS STANJA	7
BILANS TOKOVA GOTOVINE	8
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	9
1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU.....	10
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	10
3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	12
4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE	17
5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE.....	19
6. PRIHODI OD PRODAJE UČINAKA	19
7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	19
8. TROŠKOVI MATERIJALA	20
9. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI.....	20
10. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	20
11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA.....	20
12. NEMATERIJALNI TROŠKOVI (BEZ POREZA I DOPRINOSA)	21
13. FINANSIJSKI RASHODI.....	21
14. OSTALI RASHODI.....	21
15. POREZ NA DOBIT	22
16. NEMATERIJALNA ULAGANJA	22
17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA.....	22
18. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	23
19. ZALIHE I DATI AVANSI	23
20. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	23
21. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI	24
22. OSNOVNI KAPITAL	24
23. DUGOROČNI KREDITI	25
24. DUGOROČNE OBAVEZE PO FINANSIJSKOM LIZINGU	25
26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE.....	26
27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA.....	27
28. OBAVEZE ZA ZARADE I NAKNADE ZARADA.....	27
29. DRUGE OBAVEZE.....	27
30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA.....	28
31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA.....	29
32. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	30

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Vlasnicima privrednog društva Mikroelektronika a.d. Banja Luka

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja privrednog društva Mikroelektronika a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2013. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobicima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kao i za takve interne kontrole za koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih principa i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed pronevjere ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja adekvatnih revizijskih postupaka u datim okolnostima, ali ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbjede osnov za izražavanje našeg mišljenja.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (NASTAVAK)

Vlasnicima privrednog društva Mikroelektronika a.d. Banja Luka (nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za godinu koja se završava dana 31. decembra 2012. godine su bili revidirani od strane drugog revizora u čijem je izvještaju od 28. juna 2013. godine izraženo pozitivno mišljenje na te finansijske izvještaje.

Banja Luka, 30. maj 2014. godine

CONFIDA REVIZIJA BANJA LUKA d.o.o.

Slavica Praštalo
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA
ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2013. GODINE

Bilansne pozicije	Napomene	2013. u KM	2012. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe	5	406.891	519.182
Prihodi od prodaje učinaka	6	2.773.620	3.478.855
Povećanje vrijedn. zaliha učinaka		392.985	-
Smanjenje vrijedn. zaliha učinaka		-	242.443
Ostali poslovni prihodi	7	18.003	204.843
		3.591.499	3.960.437
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodane robe		79.369	322.601
Troškovi materijala	8	1.334.668	2.426.785
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	9	872.357	953.171
Troškovi proizvodnih usluga	10	321.905	320.874
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11	395.804	388.690
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	12	369.626	766.628
Troškovi poreza		15.438	20.874
		3.389.167	5.199.623
Poslovni dobitak (gubitak)		202.332	(1.239.186)
Finansijski prihodi		10	276
Finansijski rashodi	13	(185.952)	(278.050)
Dobitak redovne aktivnosti		16.390	(1.516.960)
Ostali prihodi		55.140	27.913
Ostali rashodi	14	(2.597)	(145.200)
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		-	(71.364)
Dobitak (gubitak) prije oporezivanja		68.933	(1.705.611)
Porez na dobit	15	(49.677)	-
Neto dobitak (gubitak)		19.256	(1.705.611)

IZVJEŠTAJ O OSTALIM DOBICIMA I GUBICIMA PERIODA
 ZA PERIOD 01.01. - 31.12.2013. GODINE

Bilansne pozicije	2013. u KM	2012. u KM
Neto dobitak (gubitak) perioda	19.256	(1.705.611)
Ostali dobiti u periodu	-	-
Ukupan neto dobitak (gubitak)	19.256	(1.705.611)

BILANS STANJA
NA DAN 31.12.2013. GODINE

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	16	31.191	83.695
Nekretnine, postrojenja, oprema	17	3.805.739	4.136.466
Dugoročni finansijski plasmani	18	94.575	110.722
		3.931.505	4.330.883
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi	19	5.671.224	5.066.519
Kratkoročna potraživanja	20	1.727.240	1.767.119
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21	14.717	44.085
Porez na dodatu vrijednost		-	2.579
Aktivna vremenska razgraničenja		336.147	311.011
		7.749.328	7.191.313
UKUPNA AKTIVA		11.680.833	11.522.196
Kapital			
Osnovni kapital	22	3.496.755	3.496.755
Rezerve		316.237	316.237
Neraspoređeni dobitak		28.461	1.714.816
Gubitak do visine kapitala		-	1.705.611
		3.841.453	3.822.197
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	23	1.571.245	1.857.875
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	24	40.006	100.719
Odložene poreske obaveze		-	41.964
Ostale dugoročne obaveze		31.893	-
		1.643.144	2.000.558
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	25	665.366	691.284
Obaveze iz poslovanja	26	4.459.386	4.171.608
Obaveze za zarade i naknade zarada	27	805.004	622.423
Druge obaveze	28	213.230	204.006
Porez na dodatu vrijednost		1.901	872
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine		1.672	2.676
Obaveze za porez na dobitak		49.677	6.572
		6.196.236	5.699.441
UKUPNA PASIVA		11.680.833	11.522.196

BILANS TOKOVA GOTOVINE
ZA PERIOD 01.01.2013. - 31.12.2013. GODINE

	2013. u KM	2012. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	3.939.810	4.779.570
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	-	53
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	68.256	298.612
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(2.423.550)	(3.515.555)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(641.803)	(744.214)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(182.972)	(196.203)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	-	(12.027)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(381.120)	(312.895)
<i>Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	378.621	297.341
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kamata	7	10
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme	(4.757)	-
<i>Neto priliv (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	(4.750)	10
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	-	3.776.697
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	-	660.688
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(254.450)	(741.737)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	-	(3.890.760)
Odlivi po osnovu finansijskog lizinga	(108.499)	(61.495)
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	(362.949)	(256.607)
NETO PRILIV GOTOVINE	10.922	40.744
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3.795	3.341
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	14.717	44.085

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA PERIOD 01.01.2013. - 31.12.2013. GODINE

	<i>Osnovni kapital</i>	<i>Rezerve</i>	<i>Neraspoređeni dobitak</i>	<i>Ukupno</i>
				u KM
Stanje na dan 1.1.2012. godine	3.496.755	316.237	1.714.816	5.527.808
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	(1.705.611)	(1.705.611)
Stanje na dan 31.12.2012. godine	3.496.755	316.237	9.205	3.822.197
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	19.256	19.256
Stanje na dan 31.12.2013. godine	3.496.755	316.237	28.461	3.841.453

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Akcionarsko društvo „Mikroelektronika“, Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) izvršilo je vlasničku transformaciju državnog kapitala u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima, te usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima (Sl. glasnik Republike Srpske br. 24/98).

Društvo je upisano u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjaluci pod brojem 057-0-Reg-11-004527 od 19.04.2012. godine.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja uređaja i sistema iz oblasti elektronike, te inženjering u oblasti elektronike.

Sjedište Društva je u Banjaluci, ulica Blagoja Parovića bb, Novakovići.

Matični broj društva je 1353632, a JIB 4400991150008.

Na dan 31.12.2013. godine, u Društvo je zaposleno 62 radnika.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj.

Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
(NASTAVAK)**

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja (nastavak)

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2013. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja Društvo nije u potpunosti primjenilo MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2013. godine. Imajući u vidu materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srpske od MSFI i MRS mogu da imaju na istinitost i objektivnost finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu smatrati finansijskim izvještajima sastavljenim u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 84/09 i 120/11).

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2013. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

(a) Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

(b) Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR, primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili slijedeći:

Valuta	31.12.2013.	31.12.2012.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,41902	1,48360

(c) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2013. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(d) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,00 – 5,00 %
Transportna sredstva	15,50 – 16,00 %
Proizvodna oprema	10,00 – 16,50 %
Kancelarijski namještaj	10,00 – 20,00 %
IT oprema	25,00 %
Ostala oprema	6,67 – 33,33 %

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2013. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(e) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procjeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju deo gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

(f) Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od slijedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospelja, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2013. GODINE

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gde je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri meseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Kredit (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

(f) Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Obezvrjeđenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

(g) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Porez na dobitak (nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

(h) Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (NASTAVAK)

(a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promijene računovodstvenih procena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

(b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

(c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2013. GODINE

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

Prihodi od prodaje robe iskazani u 2013. godini u iznosu od 406.891 KM (2012. godine – 519.182 KM) odnose se na prihode od prodaje robe povezanim pravnim licima.

6. PRIHODI OD PRODAJE UČINAKA

Prihodi od prodaje učinaka	2013. u KM	2012. u KM
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu		
- Prihodi od prodaje proizvoda na veliko	1.289.063	1.587.907
- Prihodi od vršenja usluga	723.469	698.232
- Prihodi od prodaje proizvoda na malo	3.789	1.720
- Prihodi od prodaje na dom. tržištu - dati rabati	-	(13)
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu		
- Prihodi od direktne prodaje proizvoda na ino. trž.	757.299	1.184.077
- Prihodi od prodaje usluga na ino. trž.	-	6.932
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	2.773.620	3.478.855

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

Ostali poslovni prihodi	2013. u KM	2012. u KM
Prihodi od zakupnina objekata	11.667	25.667
Prihodi od donacija primljenih od državnih organa	5.000	161.148
Prihodi od odšteta	1.336	-
Prihodi iz zavoda	-	16.384
Prihodi od premija	-	1.644
Ukupno ostali poslovni prihodi:	18.003	204.843

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

8. TROŠKOVI MATERIJALA

Troškovi materijala	2013. u KM	2012. u KM
Troškovi materijala za izradu	1.174.140	2.254.006
Troškovi ostalog (režijskog) materijala	83.946	100.012
Troškovi goriva i energije	76.582	72.767
Ukupno troškovi materijala:	1.334.668	2.426.785

9. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2013. u KM	2012. u KM
Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	826.005	918.836
Ostali lični rashodi	46.352	34.335
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	872.357	953.171

10. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Troškovi proizvodnih usluga	2013. u KM	2012. u KM
Troškovi usluga održavanja	65.269	53.223
Troškovi transportnih usluga	42.518	26.753
Troškovi usluga na izradi učinaka	39.386	51.022
Troškovi zakupnina	33.280	39.530
Troškovi reklame i propagande	32.068	18.323
Troškovi istraživanja	16.316	50.605
Troškovi sajmovi	14.715	9.027
Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju	2.600	33.558
Troškovi ostalih usluga	75.753	38.833
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	321.905	320.874

11. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije i rezervisanja iskazani na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od 395.804 KM (2012. godine: 388.690 KM) u potpunosti se odnose na troškove amortizacije.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

12. NEMATERIJALNI TROŠKOVI (BEZ POREZA I DOPRINOSA)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2013. u KM	2012. u KM
Troškovi neproizvodnih usluga	53.779	121.384
Troškovi reprezentacije	41.750	51.687
Troškovi platnog prometa	22.367	326.485
Troškovi premija osiguranja	11.209	13.902
Troškovi članarina	7.884	10.349
Ostali nematerijalni troškovi	232.637	241.799
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	369.626	766.628

13. FINANSIJSKI RASHODI

Finansijski rashodi	2013. u KM	2012. u KM
Rashodi kamata		
- po kratkoročnim i dugoročnim kreditima	155.609	185.334
- po drugim finansijskim plasmanima	3.046	14.449
- po finansijskom lizingu	-	19.989
Zatezne kamate	22.330	42.567
Kamate za neblagovremeno plaćene javne prihode	-	6.918
Kamate po ostalim finansijskim obavezama	-	747
Negativne kursne razlike	4.967	8.046
Ukupno finansijski rashodi:	185.952	278.050

14. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi	2013. u KM	2012. u KM
Troškovi sudskih i drugih sporova	1.949	-
Otpis kratkoročnih potraživanja	648	144.545
Naknadno utvrđeni nematerijalni troškovi iz ran. per.	-	655
Ukupno ostali rashodi:	2.597	145.200

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

15. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit	2013. u KM	2012. u KM
Dobitak/gubitak prije oporezivanja	68.933	(1.705.611)
Korekcija za poreske svrhe	427.832	729.745
Poreska osnovica	496.765	(975.866)
Tekući porez na dobit (po stopi od 10%)	49.677	-

16. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Nematerijalna ulaganja	2013. u KM	2012. u KM
Koncesije, patenti, licence i ostala prava	22.134	50.170
Ostala nematerijalna ulaganja	9.057	33.525
Ukupno nematerijalna ulaganja:	31.191	83.695

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	<i>Zemljište</i>	<i>Građevinski objekti</i>	<i>Oprema</i>	<i>Investicione nekretnine</i>	<i>Ukupno</i>
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2012.	521.655	3.200.060	4.192.904	38.498	7.953.117
Nabavka	-	-	12.574	-	12.574
Stanje na dan 31.12.2013.	521.655	3.200.060	4.205.478	38.498	7.965.691
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2012.	-	518.587	3.298.064	-	3.816.651
Amortizacija	-	82.604	260.697	-	343.301
Stanje na dan 31.12.2013.	-	601.191	3.558.761	-	4.159.952
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2012. godine	521.655	2.681.473	894.840	38.498	4.136.466
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2013. godine	521.655	2.598.869	646.717	38.498	3.805.739

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

18. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Dugoročni kredit - Đukić Drago	33.345	36.345
Dugoročni kredit - Grahovac Nada	26.866	34.511
Dugoročni potroš. krediti - Stambeni 2	22.855	26.405
Dugoročni potroš. krediti - Stambeni 1	11.509	13.461
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	94.575	110.722

19. ZALIHE I DATI AVANSI

Zalihe i dati avansi	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Zalihe materijala	1.907.423	1.771.308
Zalihe nedovršene proizvodnje i poluproizvoda		
- Nedovršena proizvodnja - proizvodnja u toku	1.062.828	573.967
- Nedovršena proizvodnja na sklad. poluproizvod	214.770	280.864
Zalihe gotovih proizvoda		
- Gotovi proizvodi	527.772	557.553
- Gotovi proizvodi - konsignacija Beograd	354.606	354.606
Stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namjenjena prodaji		
- Građ. objekat Starčevica namjenjen otuđenju	1.079.853	1.079.853
- Zemljište KČ 1609/8 namjenjeno otuđenju	18.180	18.180
Zalihe robe	181.372	217.747
Dati avansi	324.420	212.441
Ukupno zalihe i dati avansi:	5.671.224	5.066.519

20. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Kratkoročna potraživanja	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Potraživanja po osnovu prodaje		
- Potraživanja od kupaca u inostranstvu	1.471.566	1.373.828
- Potraživanja od kupaca u zemlji	157.021	282.828
- Potraživanja od kupaca u zemlji - veleprodaja	59.397	59.397
- Sporna potraživanja od kupaca u zemlji	7.435	7.435
Druga kratkoročna potraživanja	31.821	43.631
Ukupno kratkoročna potraživanja:	1.727.240	1.767.119

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

21. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Tekući račun	11.122	2.695
Devizni račun	2.458	39.534
Glavna blagajna	1.138	1.856
Glavna devizna blagajna	-	-
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	14.718	44.085

22. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od 3.496.755 KM sastoji se od 3.496.755 običnih (redovnih) akcija nominalne vrijednosti od 1 KM po akciji.

Akcionari Društva su dati u narednoj tabeli:

Osnovni kapital	31.12.2013. u KM	%
Praštalo Dragan	1.926.071	55,08
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	922.127	26,37
PREF a.d. Banja Luka	307.359	8,79
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	153.679	4,39
Stanišić Slobodan	23.854	0,68
Zlatković Mirjana	5.170	0,15
Cerić Bajić Sadmira	4.732	0,14
Ružičić Branislav	4.279	0,12
Jakić Marica	3.439	0,10
Huskić Rukija	2.869	0,08
Ostali akcionari	143.176	4,09
	3.496.755	100,00

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

23. DUGOROČNI KREDITI

Dugoročni krediti	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Hypo Alpe Adria banka a.d., Banja Luka	189.017	246.171
Hypo Alpe Adria banka a.d., Banja Luka	1.668.743	1.877.129
	1.857.760	2.123.300
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	(286.515)	(265.425)
Ukupno dugoročni krediti:	1.571.245	1.857.875

Obaveze Društva po osnovu dugoročnih kredita na dan 31.12.2013.godine iznose 1.857.760 KM. Kamatne stope po ovim kreditima su varijabilne i vezane su za vrijednost EURIBORA.

Struktura dospjeća obaveza po dugoročnim kreditima na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine data je u tabeli koja slijedi:

Dugoročni krediti	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Do 1 godine	286.515	265.425
Od 1 do 2 godine	309.039	286.506
Od 3 do 5 godina	924.687	923.166
Preko 5 godina	337.519	648.203
Ukupno dugoročni krediti:	1.857.760	2.123.300

24. DUGOROČNE OBAVEZE PO FINANSIJSKOM LIZINGU

Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
- VB leasing d.o.o. Sarajevo	101.204	180.016
- Heta d.o.o. Sarajevo	-	29.260
	101.204	209.276
Tekuća dospjeća dugoročnih obaveza po finansijskom lizingu		
- VB leasing d.o.o. Sarajevo	(59.823)	(69.059)
- Heta d.o.o. Sarajevo	(1.375)	(39.499)
	(61.198)	(108.558)
Ukupno dugoročne obaveze po finansijskom lizingu:	40.006	100.718

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

25. DUGOROČNE OBAVEZE PO FINANSIJSKOM LIZINGU (NASTAVAK)

Obaveze po osnovu finansijskog lizinga na dan 31. decembra 2013. godine u iznosu od 101.204 KM odnose se na obaveze po osnovu ugovora o finansijskom lizingu opreme.

Sadašnja vrijednost budućih odliva po osnovu obaveza za lizing, kao i iznos budućih odliva po periodima na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine data je u tabeli koja slijedi:

Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Do 1 godine	66.636	117.942
Od 1 do 4 godine	40.978	107.614
	107.614	225.556
Budući troškovi finansiranja	(6.410)	(16.280)
Sadašnja vrijednost minimalnih rata lizinga:	101.204	209.276

26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Kratkoročni kredit Vlada RS	312.559	312.559
Dio dugoročnih obaveza po dugoroč. kreditima koje dospijevaju do godinu dana	286.515	265.425
Dio dugoročnih obaveza po leasingu koje dospjevaju do godinu dana	61.198	108.558
Kratkoročni krediti od povezanih pravnih lica	5.094	4.225
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	-	517
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	665.366	691.284

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE

27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Primljeni avansi od drugih pravnih i fizičkih lica	2.313.486	2.140.490
Obaveze prema dobavljačima		
- Dobavljači u inostranstvu	1.147.509	1.108.526
- Dobavljači u zemlji	897.067	856.929
Obaveze po osnovu kompenzacija, cesija, asignacija	97.854	62.128
Ostale nepomenute obaveze iz poslovanja	3.470	3.535
Ukupno obaveze iz poslovanja:	4.459.386	4.171.608

28. OBAVEZE ZA ZARADE I NAKNADE ZARADA

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	425.875	356.580
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	110.921	73.152
Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada	268.208	192.691
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	805.004	622.423

29. DRUGE OBAVEZE

Druge obaveze	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Obaveze prema zaposlenima	91.555	88.696
Obaveze prema članovima UO i NO	30.246	19.542
Obaveze po osnovu kamata	318	4.877
Ostale obaveze	91.111	90.891
Ukupno druge obaveze:	213.230	204.006

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN

31 DECEMBAR 2013. GODINE

30. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2013. i 2012. godine obavljene su slijedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans uspjeha	2013. u KM	2012. u KM
Prihodi od direktne prodaje proizvoda na ino tržištu		
Sitel d.o.o. Beograd	717.467	1.106.485
Prihodi od prodaje proizvoda na veliko na domaćem tržištu		
Mikrodat d.o.o. Banja Luka	602.970	538.050
Ukupno prihodi:	1.320.437	1.644.535

Potraživanja i obaveze prema povezanim licima su date kako slijedi:

Bilans stanja	2013. u KM	2012. u KM
Potraživanja od kupaca u inostranstvu		
Sitel d.o.o. Beograd	677.049	592.936
Ukupno potraživanja:	677.049	592.936
Primljeni avansi		
Mikrodat d.o.o. Banja Luka	(2.029.455)	(2.135.637)
Ukupno obaveze:	(2.029.455)	(2.135.637)
Neto obaveze:	(1.352.406)	(1.542.701)

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE**

31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

(a) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Na osnovu javno dostupnih finansijskih informacija i internih istorijskih podataka o saradnji, Društvo vrši određivanje boniteta za pojedinačnog poslovnog partnera. Na osnovu procjenjenog boniteta utvrđuje se iznos maksimalne kreditne izloženosti za pojedinačnog poslovnog partnera, u skladu sa poslovnom politikom usvojenom od strane rukovodstva Društva.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se njegova potraživanja i plasmani odnose na veći broj međusobno nepovezanih kupaca.

(b) Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA DAN
31 DECEMBAR 2013. GODINE****31. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)****Upravljanje rizikom kapitala**

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2013. u KM	31.12.2012. u KM
Ukupna zaduženost	2.276.617	2.649.878
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	14.717	44.085
Neto zaduženost	2.261.900	2.605.793
Kapital	3.841.453	3.822.197
Ukupan kapital	6.103.353	6.427.990
Pokazatelj zaduženosti	37,06%	40,54%

32. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2013. i 2012. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Odgovorno lice
